

Estd. 1962
NAAC 'A' Grade
MHRD NIRF-28th Rank

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR-416 004. MAHARASHTRA

PHONE : EPABX-2609000 website- www.unishivaji.ac.in

FAX 0091-0231-2691533 & 0091-0231-2692333 – BOS - 2609094

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर – 416004.

दुरध्वनी (ईपीएबीएक्स) २६०९००० (अभ्यास मंडळे विभाग— २६०९०९४)

फैक्स : ००९१-०२३१-२६९१५३३ व २६९२३३३.e-mail:bos@unishivaji.ac.in

SU/BOS/Humanities/ 9093

Date: 14/08/2018

To,

The Principal,
All Affiliated (M. A.)
Colleges/Institutions,
Shivaji University, Kolhapur

Subject: Regarding syllabi of M. A. Part II (CBCS) programme under the Faculty of Humanities.

Sir/Madam,

With reference to the subject mentioned above, I am directed to inform you that the university authorities have accepted and granted approval to the revised syllabi, Nature of question paper and equivalence of M. A. Part- II Sanskrit (Sem. III & IV) Choice Based Credit System (CBCS) under the Faculty of Humanities.

This syllabi and equivalence shall be implemented from the academic year 2018-2019 (i.e. from June 2018) onwards. A soft copy containing the syllabus is attached herewith and it is also available on university website www.unishivaji.ac.in. (Online Syllabus)

The question papers on the pre-revised syllabi of above mentioned course will be set for the examinations to be held in October /November 2018 & March/April 2019. These chances are available for repeater students, if any.

You are, therefore, requested to bring this to the notice of all students and teachers concerned.

Thanking you,

Yours faithfully,

Dy Registrar

Copy to:

1	The Dean, Faculty of Humanities	7	Appointment Section
2	The Chairman, Respective Board of Studies	8	Centre for Distance Education
3	B.A. Exam	9	Computer Centre
4	Eligibility Section	10	Affiliation Section (U.G.)
5	O.E. I, II, III, Section	11	Affiliation Section (P.G.)
6	P.G.Seminar Section	12	P.G.Admission Section

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

एम्. ए. भाग २ संस्कृत

अभ्यासक्रम (२०१८-१९)

सत्र -३ . पेपर - ९

शीर्षक -भारतीय काव्यशास्त्र

घटक १] प्रमुख काव्यशास्त्रकार व त्यांचे ग्रंथ

घटक २] नाट्यशास्त्रम् भरत - अध्याय ७

घटक ३] काव्यादर्श दण्डिन् - अध्याय १

घटक ४] ध्वन्यालोक आनन्दवर्धन - प्रथम उद्योत

संदर्भ - ग्रंथ-१] साहित्य - सौन्दर्य - शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

२] ध्वन्यालोक =आचार्य विश्वेश्वर, संपा. डॉ. नगेंद्र, ज्ञानमंडल लि. , तृतीयावृत्ती, २००९ .

३]नाट्यशास्त्रम्- भाग - १, २ संपा. द्विवेदी पारसनाथ, चौखम्बा संस्कृत सीरिज, वाराणसी.

४] हिन्दी काव्यादर्श - मिश्र रामचंद्र, चौखम्बा संस्कृत सीरिज, वाराणसी.

५] ध्वन्यालोक - वीरकर पु. ना., महाराष्ट्र राज्य साहित्य व संस्कृती मंडळ, महाराष्ट्र शासन, मुंबई, प्रथमावृत्ती, १९८३

Note: Teachers are free to use any relevant books/articles/e-resource if needed.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप आणि गुणविभागणी

एकूण गुण ८०

प्रश्न १ - बहुपर्यायी प्रश्न [एकूण १०]

१० गुण

प्रश्न २ - अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न

२० गुण

प्रश्न ३ - अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न

२० गुण

प्रश्न ४ - आवश्यक तेथे स्पष्टीकरणात्मक टीपा देऊन भाषांतर करा .[५ पैकी ३] ३० गुण

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

एम्. ए. भाग २ संस्कृत

अभ्यासक्रम (२०१८ - १९)

सत्र -३ . पेपर – १०

शीर्षक –महाकाव्य

Text – शिशुपालवधम् of माघ [सर्ग ३ – ४]

संदर्भ ग्रंथ

१] शिशुपालवधम् महाकाव्यम् – तृतीयः सर्गः – संपा. प्रा. डॉ. सौ. रूपाली कापरे, ज्ञानश्री प्रकाशन , संगमनेर, प्रथमावृत्ती, २००७

२] शिशुपालवधम् महाकाव्यम् – चतुर्थः सर्गः – संपा. प्रा. डॉ. सौ. रूपाली कापरे, ज्ञानश्री प्रकाशन , संगमनेर, प्रथमावृत्ती, २००७

Note: Teachers are free to use any relevant books/articles/e-resource if needed.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप आणि गुणविभागणी एकूण गुण ८०

प्रश्न १ – बहुपर्यायी प्रश्न [एकूण १०] १० गुण

प्रश्न २ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न २० गुण

प्रश्न ३ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न २० गुण

प्रश्न ४ – आवश्यक तेथे स्पष्टीकरणात्मक टीपा देऊन भाषांतर करा ,[५ पैकी ३] ३० गुण

शिवाजी विद्यापीठ ,कोल्हापूर

एम्. ए. भाग २ संस्कृत

अभ्यासक्रम (२०१८ - १९)

सत्र -३ . पेपर – ११

शीर्षक –शांकर-वेदान्त

Text – आत्मानात्मविवेक of शंकराचार्य

संदर्भग्रंथ १] आत्मानात्मविवेक- संपा. के. वा. आपटे, सांगली

२] आत्मानात्मविवेक- आत्मबोधश्च - चौखम्बा संस्कृत सीरिज, वाराणसी.

Note: Teachers are free to use any relevant books/articles/e-resource if needed.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप आणि गुणविभागणी	एकूण गुण ८०
प्रश्न १ – बहुपर्यायी प्रश्न [एकूण १०]	१० गुण
प्रश्न २ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२० गुण
प्रश्न ३ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२० गुण
प्रश्न ४ – आवश्यक तेथे स्पष्टीकरणात्मक टीपा देऊन भाषांतर करा ,[५ पैकी ३] ३० गुण	

शिवाजी विद्यापीठ ,कोल्हापूर

एम्. ए. भाग २ संस्कृत

अभ्यासक्रम (२०१८ – १९)

सत्र -३ . पेपर – १२

शीर्षक – योगदर्शन

Text – पातञ्जलदर्शनम् with व्यासभाष्य [समाधि – पाद only]

संदर्भ ग्रंथ-

१] महर्षि पतञ्जलिप्रणीत योगसूत्रम् – संपा. सुरेशचंद्र श्रीवास्तव शास्त्री, संवित् प्रकाशन, इलाहाबाद, प्रथम संस्करण, १९७३

२] पातञ्जलयोगदर्शन – त्रिपाठी रमाशंकर, चौखम्बा संस्कृत सीरिज, वाराणसी.

Note: Teachers are free to use any relevant books/articles/e-resource if needed.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप आणि गुणविभागणी	एकूण गुण ८०
प्रश्न १ – बहुपर्यायी प्रश्न [एकूण १०]	१० गुण
प्रश्न २ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२० गुण
प्रश्न ३ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२० गुण
प्रश्न ४ – आवश्यक तेथे स्पष्टीकरणात्मक टीपा देऊन भाषांतर करा ,[५ पैकी ३] ३० गुण	

शिवाजी विद्यापीठ ,कोल्हापूर

एम्. ए. भाग २ संस्कृत

अभ्यासक्रम (२०१८ - १९)

सत्र -४ . पेपर – १३

शीर्षक – संस्कृत साहित्येतिहास

घटक-१] महाकाव्ये- अ] कुमारसम्भवम्, रघुवंशम्

२] महाकाव्ये – ब]किरातार्जुनीयम्, शिशुपालवधम्, नैषधीयचरितम्

३] नाट्य – वाङ्मय

४] कथा – आख्यान साहित्य

संदर्भ ग्रंथ- १] संस्कृत साहित्य का विशद इतिहास-डॉ. पुष्पा गुप्ता, ईस्टर्न बुक लिंकर्स, , प्रथम संस्करण, १९९४

२] संस्कृत साहित्य का इतिहास- वाचस्पति गैरोला , चौखंबा विद्याभवन, वाराणसी, प्रथम संस्करण, १९६०

३] अभिजात संस्कृत साहित्याचा इतिहास- संपा. डॉ. सिंधू डांगे, ऋतायन संस्था, मुंबई, २००४

४] संस्कृत नाट्यवाङ्मयाचा इतिहास – सुरेश वि. महाजन, सावली प्रकाशन, पुणे. प्रथम आवृत्ती, २००७

५] संस्कृत काव्यवाङ्मय – रा. श्री. जोग, लोकशिक्षण लघुग्रंथमाला, पुणे, प्रथम आवृत्ती, १९४५ .

६] संस्कृत काव्याचे पंचप्राण – के. ना. वाटवे, मनोहर ग्रंथमाला, पुणे, १९७० .

Note: Teachers are free to use any relevant books/articles/e-resource if needed.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप आणि गुणविभागणी

एकूण गुण ८०

प्रश्न १ – बहुपर्यायी प्रश्न [एकूण १०]

१० गुण

प्रश्न २ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न

२० गुण

प्रश्न ३ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न

२० गुण

प्रश्न ४ – परिच्छेद लिहा, [५ पैकी ३]

३० गुण

शिवाजी विद्यापीठ ,कोल्हापूर

एम्. ए. भाग २ संस्कृत

अभ्यासक्रम (२०१८ – १९)

सत्र -४ . पेपर – १४

शीर्षक – रूपक

Text – अभिज्ञानशाकुन्तलम् of कालिदास

[अंक – १-४ सूक्ष्म अध्ययन अंक – ५ -७ स्थूल अध्ययन]

संदर्भ ग्रंथ -१] अभिज्ञानशाकुन्तलम् –संपा. डॉ.रामचंद्र शंकर वाळिंबे, जोशी लोखंडे प्रकाशन, पुणे, द्वितीय आवृत्ती, १९६८ .

२] अभिज्ञानशाकुन्तलम् –संपा. दीप्ति कमल, राज पब्लिशिंग हाऊस , जयपुर, प्रथम संस्करण, २०१०

३] Abhijnansakuntalam - R. D. Karmakar, Aryabhushan Press, Pune ,1952

४] Abhijnansakuntalam- C. R. Devadhar, Poona oriental book house, Pune, First Edition, 1951

Note: Teachers are free to use any relevant books/articles/e-resource if needed.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप आणि गुणविभागणी	एकूण गुण ८०
प्रश्न १ – बहुपर्यायी प्रश्न [एकूण १०]	१० गुण
प्रश्न २ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२० गुण
प्रश्न ३ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२० गुण
प्रश्न ४ – आवश्यक तेथे स्पष्टीकरणात्मक टीपा देऊन भाषांतर करा ,[५ पैकी ३] ३० गुण	

शिवाजी विद्यापीठ ,कोल्हापूर

एम्. ए. भाग २ संस्कृत

अभ्यासक्रम (२०१८ – १९)

सत्र -४ . पेपर – १५

शीर्षक –चार्वाक and बौद्धदर्शन

Text –चार्वाकदर्शनम् & बौद्धदर्शनम् from सर्वदर्शनसंग्रह of माधवाचार्य

संदर्भ ग्रंथ – सर्वदर्शनसंग्रह –र. प. कंगले, महाराष्ट्र राज्य साहित्य व संस्कृती मंडळ, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

Note: Teachers are free to use any relevant books/articles/e-resource if needed.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप आणि गुणविभागणी

एकूण गुण ८०

प्रश्न १ – बहुपर्यायी प्रश्न [एकूण १०]

१० गुण

प्रश्न २ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न

२० गुण

प्रश्न ३ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न

२० गुण

प्रश्न ४ – आवश्यक तेथे स्पष्टीकरणात्मक टीपा देऊन भाषांतर करा ,[५ पैकी ३] ३० गुण

शिवाजी विद्यापीठ ,कोल्हापूर

एम्. ए. भाग २ संस्कृत

अभ्यासक्रम (२०१८ – १९)

सत्र - ४ . पेपर – १६

शीर्षक –योग andआयुर्वेद

घटक १] स्वास्थ्य

घटक २] आहार

घटक ३] विहार

घटक ४] अष्टांग योग

संदर्भ ग्रंथ-१] स्वास्थ्य – योग व आयुर्वेदानुसार संकल्पना – डॉ. सौ. रूपाली कापरे , श्री आदिशक्ती प्रकाशन,, सातारा,
प्रथमावृत्ती, २००६

२] Yoga and Ayurveda – Satyendra Prasad Mishra ,Chaukhamba Sanskrit Sanshan,Varanasi,Second edition
,1997

Note: Teachers are free to use any relevant books/articles/e-resource if needed.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप आणि गुणविभागणी	एकूण गुण ८०
प्रश्न १ – बहुपर्यायी प्रश्न [एकूण १०]	१० गुण
प्रश्न २ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२० गुण
प्रश्न ३ – अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२० गुण
प्रश्न ४ — परिच्छेद लिहा, [५ पैकी ३]	३० गुण

Sanskrit (Optional) (Higher Level)

SEMESTER -- I

COURSE -- I

COURSE NAME – CLASSICAL SANSKRIT LITERATURE (POETRY) (DSE—1)

अभिजात संस्कृत साहित्य (काव्य)

घटक अ – रघुवंशम् – सर्ग १ (श्लोक १-२५)

घटक ब – कुमारसम्भवम् – सर्ग ५ (श्लोक १-३०)

घटक क – किरातार्जुनीयम् – सर्ग १ (श्लोक १-२५)

घटक ड – शिशुपालवधम् – सर्ग २ (श्लोक २६ -५६)

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप आणि गुणविभागणी

प्रश्न – १. कंसातील योग्य पर्याय निवडून वाक्ये पुन्हा लिहा. (१० उपप्रश्न)

१०

प्रश्न – २. पुढीलपैकी कोणत्याही दोहोंचे मराठीत किंवा इंग्रजीत भाषांतर करा. (तीन पैकी दोन प्रश्न) १०

(घटक अ आणि क वर आधारित)

प्रश्न – ३. पुढीलपैकी कोणत्याही तिहींवर परिच्छेद लिहा. (पाच पैकी तीन)

१५

(घटक ब आणि ड वर आधारित)

प्रश्न – ४. मोठा प्रश्न अथवा मोठा प्रश्न १५

Note: Teachers are free to use any relevant books/articles/e-resource if needed